

البيانات

د علمي څيړنيزو مقالو ټولگه

دكتور شير علي ظريفي

البيانات - د علمي څيړنيزو مقالو ټولگه

دكتور شير علي ظريفي

Al-Bayyinat

A collection of Academic Research Articles

Dr. Sher Ali Zarifi

البيانات

(د علمي څېړنيزو مقالو ټولگه)

دکتر شيرعلی ظریفی

سرشناسه

نام پدیده آورنده و نام اثر: ظریفی، دکتور شیرعلی / البينات (د علمي څېړنيزو مقالو ټولگه)
نوبت و سال چاپ : چاپ نخست ۱۳۹۹ هـ ش
شماره مسلسل نشرات دعوت: ۵

د څېړنو او څېړونو مرکز

د اثر نوم: البينات / د علمي څېړنيزو مقالو ټولگه

د ليکوال نوم: دکتور شیرعلی ظریفی / د دعوت پوهنتون علمي معاون

طرح: ویرایشگاه پرینان صفحه

ډیزاین: بلال صدیقی

د چاپ څارنه: لعل محمد دوراندیش

د چاپ کال: ژمی ۱۳۹۹

څپروونکی: د دعوت انتشارات

تیراژ: ۱۰۰۰

بیه: ۲۵۰ افغانی

د کابل ښار پنځمه ناحیه- خوشحال خان- چهار راهی قمبر

۰۷۰۷۲۰۰۲۳۲-۰۷۰۰۲۱۰۰۶۲

Dawat Univrsity Official

www.dawat.edu.af - journal@dawat.edu.af

د بیا چاپ حق د دعوت پوهنتون د تحقیقاتو او څېړونو مرکز ته خوندي دی

دمطلب فهرست

مقدمه نشرات پوهنتون دعوت	الف
سريزه	ب
د قرآنکريم تشريعي اعجاز	۱
تقدير د جبر او انکار تر منځ (د قرآن او سنتو په رڼا کې)	۹
لنډيز	۹
مقدمه	۱۰
په تقدير ايمان لرل فرض دي	۱۱
د تقدير او قدر معنا	۱۱
د قدر په اړه بحثونه او شخړې	۱۳
په جبريه وو باندې د قرآن رد	۱۵
د الله تعالى د ارادې، مشيت، محبت او رضا معنا	۱۸
د الله تعالى تکويني او تشريعي اراده	۱۹
د تقدير په هکله يو ريښتيني حکايت	۲۲
له پورته قصې نه لاندې اصول استنباط کيږي:	۲۳
په تقدير د عقيدې پيغام	۲۴
د رسول الله ﷺ د تصرفاتو (کړو وړو) اتباع	۲۵
۱_ د تبليغ تصرف	۳۲
۲_ د فتوى تصرف	۳۲
۳_ د قضا تصرف	۳۳
۴_ د امامت تصرف	۳۳

- ۵_ د طبعي علومو په مقتضى تصرف ۳۴
- دیني پلورالیزم او د اسلام دریخ ۳۷
- د دیني پلورالیزم له طرحې څخه عمده موخه ۳۸
- د دیني پلورالیزم محتوا ۳۹
- د دیني پلورالیزم پیژندگلوي ۳۹
- اسلام او دیني پلورالیزم ۵۲
- د دیني پلورالیزم په هکله د اسلام اصول ۵۳
- پایلی ۶۳
- د جعفری مذهب بنسټیزې ځانگړتیاوې ۶۵
- لومړۍ ځانگړتیا: د امامت په هکله د دوی نظر ۷۱
- دویمه ځانگړتیا - تقیه ۱۰۱
- حاکمیت د اسلام له نظره ۱۰۹
- د حاکمیت تعریف ۱۱۱
- حاکمیت د اسلام له نظره ۱۱۳
- له پیغمبرانو پرته څوک د حاکمیت لپاره ندی ټاکل شوی ۱۲۲
- حاکم د امت له خوا ټاکل کیږي ۱۲۴
- د حاکمیت بریدونه او پولې ۱۲۴
- د حاکم د کړنو مشروعیت ۱۲۶
- خلافت ملوکیت نه دی ۱۲۷
- د استبداد مخنیوی ۱۲۷
- آسانه لاره ۱۲۹

- په اسلام کې د سياسي استازي توب بنسټونه ۱۳۵
- الهي او وضعي د ژوند نظامونه ۱۳۵
- دوه ډوله الزامي احکام ۱۳۷
- د دين د برپاکولو مکلفيت په ټولو دی ۱۳۷
- د دې مکلفيت د اقامې مشروع او معقوله لاره ۱۳۹
- د شورا غړي ټاکل ۱۴۰
- په اسلام کې د اکثريت د نظر مجال ۱۴۲
- په اسلام کې د چارواکو او ولس تر منځ اړيکې ۱۴۵
- د موضوع بيان ته اړتيا ۱۴۶
- د چارواکو د اطاعت په هکله شرعي نصوص ۱۴۷
- د چارواکو د اطاعت حکم ۱۴۹
- د چارواکو تعريف ۱۵۰
- د چارواکو د ټاکلو حکم ۱۵۱
- د چارواکو ټاکل، څارنه، او گوښه کول ۱۵۱
- د چارواکو د اطاعت سيمه ۱۵۳
- قوانين د چارواکو امر گڼل کيږي ۱۵۷
- د چارواکو د مخالفت صورتونه ۱۵۸
- د موازي جوړښتونو حکم ۱۵۹
- غوره لاره ۱۶۳
- د چارواکو نافرمانی ۱۶۶
- د افغانستان په څلور لسيزو شخړو کې د شرعی فتوا ناسم تنزيل ۱۹۷
- د فتوا پيژندنه ۲۰۰

- فتوا ورکول څلور پړاوونه لري: ۲۰۱.....
- د فتوا اهميت ۲۰۱.....
- په اسلام کې د فتوا د ناسم تنزيل تاريخی سابقه ۲۰۵.....
- زمونږ په هېواد کې د دين تر عنوان لاندې د پاکستان لاسوهنه ۲۰۷.....
- د فتوا سمه لار ۲۰۸.....
- روا چارې چې اطاعت پکې فرض دی، په دوو برخو ویشل کيږي: ۲۱۱.....
- قوانين د چارواکو امر گڼل کيږي ۲۱۵.....
- د افغانستان په شخړو کې «د ضرار مسجد» فورمول ۲۱۷.....**
- د سياسي حزبونو شرعي حکم ۲۲۵.....**
- د مقالې نچور ۲۲۵.....
- د موضوع په هکله اساسي پوښتنې ۲۲۶.....
- د حزب معنی ۲۲۶.....
- د سياسي حزب شرعي حکم ۲۲۷.....
- لومړی. د سياسي حزب د ممنوعيت دلائل ۲۲۸.....
- دويم. د سياسي حزب د مشروعيت د مؤيدينو دلائل ۲۳۳.....
- راجح او غوره نظر ۲۳۸.....
- تبصره ۲۳۸.....
- د حزبونو شرعي معيارونه ۲۳۸.....
- پايله ۲۳۹.....
- وړاندیزونه ۲۴۰.....
- د انسان د وينې عصمت د اسلامی شريعت په رڼا کې ۲۴۱.....**
- د موضوع اهميت ۲۴۱.....

- ۲۴۱..... د موضوع پوښتنې
- ۲۴۲..... د انسان کرامت
- ۲۴۳..... د معصوم الدم انسان د قتل گناه
- ۲۴۴..... د انسان د وینې د عصمت بنسټ
- ۲۴۴..... د انسان د وینې د عصمت زایلوونکي اسباب
- ۲۴۵..... ۱-ردت
- ۲۴۵..... ۲-د حربي جریمه
- ۲۴۶..... ۳-صیال
- ۲۴۶..... ۴-د محصن زنا
- ۲۴۷..... ۵-قطع الطریق (د لارې شکونه)
- ۲۴۷..... ۶-بغاوت
- ۲۴۸..... ۷-عمدي قتل
- ۲۴۸..... د جزا د اجرا واک
- ۲۴۹..... د انسان د وینې عصمت په افغان قانوني نظام کې
- ۲۵۱..... ځان وژنه د اسلامي شریعت په رڼا کې
- ۲۵۱..... د موضوع اهمیت
- ۲۵۲..... د ځان وژنې د حملې موخه
- ۲۵۸..... په قتل کې د اغیز لرونکو اعمالو تر منځ توپیر
- ۲۶۲..... د مجیزینو توجیحات
- ۲۶۲..... د تسبب قتل په پېښو استدلال
- ۲۶۳..... په مصلحت استدلال

- ۲۶۹ په افغانستان کې د مروجې گروي (بيع الوفاء) شرعي حکم
- ۲۷۰ شرعي گروي
- ۲۷۱ د شرعي گروي حکم
- ۲۷۱ بيع الوفاء
- ۲۷۲ د بيع الوفاء ماهيت
- ۲۷۴ په بيع الوفاء مرتب اثر
- ۲۷۵ د بيع الوفاء شرعي حکم
- ۲۸۱ د لفظ او مقصد تر منځ تعارض
- ۲۸۲ زموږ په هيواد کې د مروجې گروي ماهيت
- ۲۸۳ د افغانستان په قوانينو کې د بيع الوفاء حکم
- ۲۸۴ د اولو الأمر (چارواکو) د اطاعت حکم
- ۲۸۷ د چارواکو د اطاعت سيمه
- ۲۸۹ د بيع الوفاء د مشروعيت په اړه د مدني قانون د تجويز اغېز
- ۲۹۰ په شرعي مسائلو کې د انکار حکم
- ۲۹۲ د بيع الوفاء د ثمنو د زکات حکم
- ۲۹۳ فوائد قرضه ها واجوره خدمات در نظام اقتصادی اسلام
- ۲۹۴ شناخت قرض حسن و دين
- ۲۹۵ حرام بودن گرفتن فوائد بر قروض
- ۲۹۵ قاعده ربای نسيه در شريعت:
- ۲۹۵ هر قرضی که نفع را جلب کند آن ربا است
- ۲۹۵ دلائل این قاعده:
- ۲۹۸ قرارات هیأت‌های مجامع اسلامی جهانی در مورد حرمت فوائد قروض:

۲۹۹.....	مصارف واجوره خدمات قرضه ها
۳۰۴.....	حکم ربا میان دولت ورعیت
۳۰۷.....	د زیرون تنظیم د اسلامي فقهي په رفا کي
۳۱۰.....	د زیرون د تنظیم معنا
۳۱۱.....	د زیرون شرعي حکم
۳۱۳.....	د زیرون د تنظیم مشروعیت
۳۱۴.....	عزل د محدثینو له نظره
۳۱۷.....	عزل د فقهاوو له نظره:
۳۱۷.....	په حنفي مذهب کې
۳۱۷.....	په مالکي مذهب کې
۳۱۷.....	په شافعي مذهب کې
۳۱۸.....	په حنبلي مذهب کې
۳۱۸.....	د جعفري شيعه گانو په مذهب کې
۳۱۸.....	په نویو لارو چارو د حمل مخنیوی
۳۱۹.....	د حمل اسقاط
۳۱۹.....	د حمل د اسقاط حکم
۳۲۲.....	خلاصه
۳۲۳.....	تنظیم خانواده و توکل و تقدیر
۳۲۳.....	رابطه تنظیم خانواده با توکل و تقدیر
۳۲۵.....	تجزیه و تحلیل نظر فوق
۳۳۱.....	اهداف رسالت انسانی و تنظیم خانواده
۳۳۴.....	اهداف رسالت انسانی در روی زمین

- نقش تنظیم خانواده در تحصیل اهداف رسالت انسانی ۳۳۶
- نقش پلان گذاری نفوس در انکشاف جامعه ۳۳۷
- تغییر حکم به تغییر زمان و مکان ۳۳۸
- تکلیف خانواده و جامعه بر اساس رسالت انسانی ۳۳۸
- دین مبین اسلام بر جامعه مسؤولیت شناس تاکید دارد ۳۳۹
- نقش علما در بهبود تنظیم خانواده ۳۴۱**
- کثرت مطلوب مسلمانان ۳۴۳
- تقویة معلومات صحی علما در مجال تنظیم خانواده ۳۴۶
- ضرورت کار مشترک ۳۴۷
- پیام واحد و یک سان ۳۴۷
- د واردو شویو غوبنو شرعی حکم ۳۴۹**
- شرعی حلاله ۳۵۰
- د حلالی حکم ۳۵۱
- د حلالی شرطونه ۳۵۱
- د ذبحی آله ۳۵۳
- د ذبحی پر مهال د الله نوم یادول ۳۵۳
- د اهل کتابو د ذیحو حکم ۳۵۵
- له غیر اسلامی هیوادونو خخه د واردو شویو غوبنو حکم ۳۵۷
- محمد تقی عثمانی له لومړی ډلی خخه دی ۳۵۸
- د واردو شویو غوبنو په وړاندې د حکومت او کاروونکو مسؤولیت ۳۶۴
- عام مسلمان کاروونکي باید د دې غوبنو په وړاندې دوو خبرو ته پام وکړي: ۳۶۴

۳۶۷	افغان سيد د معاصر نړيوال اسلامي خوځښت مؤسس
۳۷۹	د اداري فساد اخلاقي لاملونه
۳۸۷	پايلې
۳۸۸	وړاندیزونه
۳۹۱	اسلام او د معاصرې ښځې لومړۍ توبونه
۳۹۳	لومړۍ مطلب - ښځه بشپړ شخصیت دی
۳۹۷	دریم مطلب - د ښځو لومړۍ توبونه
۳۹۷	لومړۍ علم
۳۹۹	دوهم - د الله تعالی بندگي
۴۰۱	دریم د کورنۍ حقوق په ځای کول
۴۰۲	څلورم د ټولني په انکشاف کې مناسبه ونډه اخیستل
۴۰۴	پنځم دعوت
۴۰۵	شپږم د کورنۍ تحکیم او پیاوړتیا
۴۰۷	اوم - خپل عفت او پاکي ته پاملرنه
۴۰۸	څلورم مطلب د ښځو په مقابل کې د نارینه وو عمدہ مسؤولیتونه
۴۰۹	خلاصه او پایلې
۴۱۱	د ښځو د لیک زده کړې شرعي حکم
۴۱۲	لومړۍ برخه: د «لا تنزلوهن الغرف ولا تعلموهن الکتابه» روایت ارزونه
۴۱۲	لومړۍ: د روایت د سند ضعیفوالی
۴۱۴	دویم: له صحیحو شرعي نصوص سره ټکر:
۴۱۷	دویمه برخه: د ښځو د لیک او علم زده کړې په اړه د لویو علماوو نظریات
۴۲۱	شرعي مقادیر

مقدمه نشرات پوهنتون دعوت

جهان امروز، جهان تحقیقات علمی و تولید دانش است. لذا ما معتقد بر آنیم که حمایت از نویسندگان و محققین، لازمهٔ رفتن به سمت یک جامعهٔ آکادمیک و توسعه یافته می‌باشد. از این رو، آمریت تحقیقات علمی و نشرات پوهنتون دعوت ضمن نشر مقالات تحقیقی استادان از طریق مجلهٔ علمی-تحقیقی دعوت، نشر و چاپ کتب درسی و سایر کتاب‌های تحقیقی، مجموعه مقالات استادان دایمی را که با معیارهای جدید تحقیقی و نویسندگی برابر باشد و بتواند برخی از مشکلات جامعه را حل نماید، به نشر رسانده و نویسنده و محقق محترم را مورد حمایت قرار دهد. بناءً آمریت تحقیقات و نشرات پوهنتون دعوت به سلسله نشرات خویش، این بار اثر ارزشمند دیگری را تحت عنوان «البینات» - که مجموعه مقالات علمی محترم دکتور شیرعلی ظریفی معاون علمی پوهنتون دعوت می‌باشد- به دست نشر می‌سپارد.

این مجموعه مقالات در سه بخش در حوزه‌های عقیده، سیاست و فقه تحریر شده است که می‌تواند مشکلات مختلفی از جامعه به خصوص دانشجویان حوزه حقوق و فقه را به صورت درست حل کند. آمریت تحقیقات علمی و نشرات پوهنتون دعوت، خرسند است که برای توسعهٔ دانش و دانایی، افزایش آگاهی‌های حقوقی و دینی جامعه، به خصوص تحصیل‌کردگان و محصلان پوهنتون‌ها، این بار مجموعه مقالات ارزشمند «البینات» را خدمت شما فرهیختگان و دوست‌داران دانش و معرفت پیشکش می‌کند. امید است نشر این اثر وزین، یکی از کارهای خوبی باشد برای تقویت فعالیت‌های بیشتر نشرات پوهنتون دعوت. در پایان از زحمات نویسندهٔ محترم، استادان همکار و سایر مسؤولان و دست‌اندرکارانی که در امر نشر این اثر، با نشرات پوهنتون دعوت کمک کرده اند، ممنون و سپاسمدم.

آمریت تحقیقات و نشرات

کابل - یکشنبه، دوم حوت ۱۳۹۹